

ТП "Държавно горско стопанство Трън" гр.Трън

Държавно горско стопанство – Трън е с над стогодишна история в управлението и стопанисването на горите в Трънския край. Към момента стопанството е териториално поделение на Югозападно държавно предприятие към Министерството на земеделието и храните. в района на дейност на РДГ "Кюстендил".

Територията на горското стопанство попада в границите на област Перник, община Трън

ТП "ДГС Трън" носи името на град Трън, където се намира седалището му. Северо-западната му граница съвпада с държавната граница с Република Сърбия. На изток от него се намират ТП "ДГС Сливница" и ТП "ДГС Брезник", а на юг - ТП "ДГС Земен" и ТП "ДГС Кюстендил".

ТП "ДГС Трън" се намира в северозападната част на Западна Средна България. Обхваща земите от планинската област "Крайще" – от Руй планина на север през Знеполе на изток до Завалска планина и на югозапад до Милевска планина. Намира се между 42°35' и 42°56' северна ширина и 22°32' и 23°50' източна дължина по Гринуич. Има неправилна форма с дължина от север на юг 35.0 км и ширина от изток на запад 29.0 км.

Превишенията на територията на ТП ДГС "Трън" са доста големи – до 1100 м. Средната надморска височина е около 980 м. Най-високата точка от държавните гори се намира в подотдел 384 "з" на 1735 м н.в. – 110-годишно буково насаждение в землището на с.Долна Мелна под връх "Било" (1737 м н.в.) в Милевската планина. Най-ниската точка се намира при водослива на р.Ерма и р.Ябланица на Държавната граница, за държавните гори в подотдел 238 "к" на 590 м н.в. – смесено елшово насаждение разположено непосредствено до реката.

Районът на Държавно горско стопанство ТП "ДГС Трън" попада в два водосборни басейна разделени от главното вододелно било на планинската област "Крайще" – на р.Ерма и на р.Струма.

Най-голямата река, която пресича територията на горското стопанство, е Ерма. Тя извира в република Сърбия и навлиза в България при с.Стрезимировци. Тече на изток през Знеполе и достига до гр.Трън като тече в широко корито, коригирано и обхванато с диги. След гр.Трън водите навлизат в скалисто тясно русло и преминават през много тесен пролом – "Ждрелото" на река Ерма, обявено за природна забележителност. Левите ѝ притоци извират от планината Руй и са къси и стръмни, Десните притоци са по-дълги и с постоянен дебит, всички извират от Крайще.

Реките и долове, които водят началото си от района на горското стопанство и се вливат в река Струма, извират от Крайще и Милевска планина.

На територията на Държавно горско стопанство – Трън са установени следните типове и подтипове почви: канелени горски излужени; кафяви горски – светли, преходни и тъмни; хумусно – карбонатни; алувиално – делувиални.

Климатичните условия имат решаващо значение за формирането на отделните типове горски месторастения и за горскорастителното райониране. Според класификационната схема на Събев и Станев "Климатични райони на България и техния климат" (1963), територията на Държавно горско стопанство – Трън се намира в Европейско-континенталната климатична област – Умерено континенталната климатична подобласт и обхваща три климатични района, а именно:

Климатичен район на високите полета на Западна Средна България

Припланински и нископланински климатичен район на Западна Средна България

Планински климатичен район

Климатичната характеристика на района е сравнително благоприятна за развитието на естествената дървесна растителност и създадените култури.

Неблагоприятно се отразяват само някои екстремни климатични аномалии, като късните пролетни и ранните есенни мразове, тежкия сняг, силните ветрове и други.

На територията на ТП "ДГС Трън" в миналото е имало много ерозиранни терени, вследствие обезлесяването и неконтролируемата паша в района. Една от първите секции на "Главния инспекторат по укрепяване на пороите и залесяване" е била създадена 1915 година тук, със седалище гр.Трън. От тогава са и първите противоерозионни залесявания. В района има останали 666.1 ха борови и акациеви култури създадени с противоерозионна цел, от които държавна собственост са едва около половината – 365.5 ха. Залесителната дейност е довела до укрепване на терените, овладяване на голяма част от ерозионните процеси не само на горските територии, но и на околните изоставени земи. Зрелите вече култури се възобновяват много добре.

Разпределение на ОБЩАТА ПЛОЩ по вид собственост							
Държавна собственост	Общинска собственост	Частна собственост	Религиозна собственост	Юридически лица	Общо	В това число залесени територии	Лесистост (%)
13734	19200,8	4489,3	277,3	143,5	37844,9	34855,6	61,6

Видно от таблицата е, че горите държавна собственост са 36.3 %.

Горското стопанство има разообразен, предимно планински характер, затова и наклоните в повечето случаи са стръмни и много стръмни. Полегатите и наклонени терени са не повече от 24-28 % в предпланините и хълмистите части, а само по поречията на реките има равни участъци. При държавните гори, процентът на стръмните терени е по-висок, за сметка на равните и полегати площи в по-ниските части на района.

Разпределение на ДЪРВОПРОИЗВОДИТЕЛНАТА ПЛОЩ по НАКЛОН на терена в градуси за горските територии държавна собственост

Степени на наклон	Равно 0°-4°	Полегато 5°-10°	Наклонено 11°-20°	Стръмно 21°-30°	Много стръмно над 30°	Общо
площ хектари	21,9	125,8	2854,0	8474,1	803,1	12278,9
проценти	0,2	1,0	23,2	69,1	6,5	100,0

Залесената площ на държавните гори в ТП "ДГС Трън" е 11803.5 ха което е 86.3 % от общата площ на горските територии държавна собственост. От нея 8302.4 ха (60.7 %) са естествени насаждения и 3301.1 ха (25.6 %) са изкуствено създадени култури. Изредените култури и насаждения, с пълнота до 0.3 включително заемат – 325.1ха или 2.4 % от площта. Повечето от тях са млади 4-5 годишни насаждения, които са започнали да се възобновяват върху сечища след санитарна гола сеч на засегнати от корояди иглолистни дървостои.. Средната им възраст е 61 години, средната пълнота е 0.68, средният бонитет е III (3.2). Запасът на основните насаждения без клони е 2009550 куб.м (170 куб.м/ха), а с клони – 2361395 куб.м (200 куб.м/ха). Средният прираст без клони е 32253 куб.м (2.73 куб.м/ха), а с клони е 38427 куб.м (3.26 куб.м/ха).

Разпределението на залесената площ по класове на възраст е неравномерно, като най-много са дървостойките от III и IV клас на възраст (41-80 години) общо – 72.1 %. От дървесните видове с най-голяма площ е букът – 28.8 %, следван от белия бор – 19.3 %, черния бор – 17.9 %, зимния дъб – 12.9 %, цера – 10.0 %, габъра – 5.4 % и редица други с минимално участие.

Незалесената дървопроизводителна площ е 475.4 ха или 3.5 % от цялата площ. Това са 464.9 ха голини и 10.5 ха невъзобновени сечища. Всички сечища, както и част от голините са предвидени за залесяване с местни, устойчиви и подходящи за месторастенията видове.

Недървопроизводителната площ възлиза на 1421.1 ха, което е 10.2 % от общата площ на горските територии държавна собственост. Една част от нея – поляни и дивечови ниви, може да бъде използвана за различни странични дейности – добив на сено, билки, гъби и т.н., друга част се явява технологически необходима за производствения процес – автомобилни пътища, просеки, разсадника и т.н., а една част е неизползваема за горскостопанска дейност – лесонепригодни площи и голини, скали, и други.

Стопанисването на дивечът в границите на стопанството е предоставено на ловно-рибарско сдружение „Руй“, което има 140 годишна традиция и приемственост в развитието на ловното дело. Обособени са 17 ловни дружини, с 1050 броя ловци и обща площ 55035.6 ха. в това число: горски територии 37844.9 ха., от нея недивечопригодна площ - 8.2 ха, земеделски територии 17190.7 ха., от нея недивечопригодна площ – 1094.4 ха.

Основното направление за стопанисване на дивеча в ловностопанските райони в района на дейност на ТП „ДГС Трън“ е дивечоразвъдната дейност, насочена към селекция и подобряване качеството на наличните дивечови популации, добив на трофеи и дивечово месо, ремонт и поддържане на изградената материална база с оглед достигане на екологосъобразни допустими запаси на наличните видове.

Главен вид дивеч в горските масиви и маломерните горски комплекси сред земеделски земи на територията на ТП „ДГС Трън“ е сърната със съпътстващ - дива свиня и заек.

В земеделските площи главен вид дивеч е заекът със съпътстващи видове в определени местообитания – яребица и кеклик.